

Česká zemědělská univerzita v Praze

Ústřední komise Biologické olympiády

Biologická olympiáda

50. ročník

školní rok 2015–2016

SEZNAM ORGANIZMŮ

kategorie C a D

Praha 2015

SEZNAM ORGANIZMŮ PRO PŘÍPRAVU NA TEORETICKOU ČÁST SOUTĚŽE

Tučně jsou uvedeny organizmy doporučené pro přípravu na teoretickou část školního kola.

JEDNOBUNĚČNÉ ORGANIZMY

krytenka, měňavka, trypanozoma spavičná

HOUBY

březovník, hlíva ústříčná, **hřib dubový**, hřib smrkový, **klouzek modřínový**, kozák habrový, **křemenáč březový**, **lanýž**, **pečárka ovčí**, rakovinec bramborový, troudnatec, **václavka**

ROSTLINY

MECHY

ploník, **rašeliník**

PŘESLIČKY

přeslička rolní

KAPRADINY

osladič obecný

JEHLIČNANY

modřín opadavý, smrk ztepilý, tisovec dvouřadý

KRYTOSEMENNÉ DŘEVINY

brusnice borůvka, bříza bělokorá, buk lesní, dub, habr obecný, **mangrovník**, **olše lepkavá**, **trnovník akát**, vřes obecný

KRYTOSEMENNÉ BYLINY

agáve, bledule jarní, bob setý, brambořík nachový, **brukev zelná kedluben**, **cibule kuchyňská**, černýš luční, **česnek medvědí**, **česnek setý**, čočka setá, fazol obecný, hlaváček jarní, **hlístník hnízdák**, hrách setý, chřest lékařský, jetel plazivý, **jiřinka zahradní**, **knotovka bílá**, **kokořík vonný**, **konvalinka vonná**, kopřiva dvoudomá, **kosatec**, kostřava ovčí, křen selský, **lilek brambor**, **lilie zlatohlávek**, **maniok**, **mečík**, **miřík celer**, **mrkev obecná**, **netřesk**, netýkavka malokvětá, **ocún jesenní**, orsej jarní, ostřice nízká, pampeliška lékařská, **petržel**, podbílek šupinatý, **podzemnice olejná**, pór, **pupalka dvouletá**, pýr plazivý, rákos obecný, **rozchodník**, **ředkev setá ředkvička**, řepa, **sasanka hajní**, slunečnice topinambur, **sněženka podsněžník**, střešníček pantoflíček, svízel přítula, šafrán, **šťavel kyselý**, **šťovík tupolistý**, tolíce vojtěška, tulipán zahradní, záraza, **zázvor lékařský**, zelenec chocholatý

ŽIVOČICHOVÉ

PLOŠTĚNCI

motolice jaterní, ploštěnka lesní, ploštěnka novozélandská, **tasemnice bezbranná**

MĚKKÝŠI

hlemýžď zahradní, modranka karpatská, plamatka lesní, plizák, slimák popelavý, **závornatka**, zuboústka trojzubá

KROUŽKOVCI

bradatice, roupice, zemní pijavice, **žížala obecná**

OSTATNÍ BEZOBRATLÍ KROMĚ ČLENOVCŮ

drápkovec, **hád'átko obecné**, hád'átko řepné, **roup dětský**, škrkavka dětská, želvuška

ČLENOVCI

klíště obecné, **mnohonožka lesní**, pancířník, plochule, sklípkan, **sklípkanek pontický**, solifuga, stepník rudý, stonoha, svinule, **stínka**, **stonožka škvorová**, **svinka**, štír kýlnatý, **štírek**, **zemivka**

Šestinožci

hmyzenka, **chvostnatka**, **chvostoskok**

bodalka tse-tse, jepice, klešťanka obecná, **krtonožka obecná**, pisivka, splešťule blátivá, škvor, šváb, všekaz (termit)

Brouci

drabčík, dřepčík, hmatavec, **hrobařík**, **chroust obecný**, zlatohlávek zlatý, **kovařík**, **chrobák lesní**, potemník, roháč obecný, **střevlík zahradní**, světluška, tesařík obrovský, **vruboun posvátný**

Blanokřídli

mravenec obecný, pískorypka

Motýli

lišaj smrtihlav, martináč atlas, **píd'alka jeskynní**, zelenopláštník březový

OBRATLOVCI

Ryby

candát obecný, ďas mořský, hlaváč, lezec obojživelný, **sumec velký**, úhoř říční

Obojživelníci

blatnice skvrnitá, červor, **macarát jeskynní**, mločík studňový, mlok skvrnitý, **ropucha obecná**, ropucha zelená, rosnička zelená

Plazi

ještěrka obecná, scink, **slepýš křehký**, šípovec, **užovka obojková**, **zmije obecná**, zmije písečná

Ptáci

gvačaro jeskynní, hohol severní, **kvakoš noční**, **ledňáček říční**, **lelek lesní**, **puštík obecný**, tučňák císařský, tučňák magellanský, vlha pestrá

Savci

Vačnatci

vakokrt, vombat

Hmyzožravci

bělozubka, **ježek**, krtek hvězdonosý, **krtek obecný**, **rejsek obecný**

Letouni

vrápenec malý, **netopýr ušatý**, kaloň

Hlodavci

hraboš polní, hrabošík podzemní, hryzec vodní, **křeček polní**, norník rudý, ondatra pižmová, pískomil, **plch velký**, **potkan**, psoun prériový, **sysel obecný**, rypoš, tarbík egyptský, tarbíkomyš, **veverka obecná**, zlatokrt

Šelmy

fenek, **hranostaj**, **jezevec lesní**, kolčava, **liška obecná**, **medvěd hnědý**, medvěd lední, rys ostrovid, **tchoř tmavý**, vlk obecný, vydra říční

Sudokopytníci

jelen lesní, prase divoké

Zajíci

králík divoký, zajíc polní

Primáti

komba ušatá

SEZNAM ORGANISMŮ DOPORUČENÝCH PRO PRAKTICKOU ČÁST SOUTĚŽE (určování přírodnin)

HOUBY

pestřec, pýchavka, smrž, rez, muchomůrka červená, muchomůrka zelená

LIŠEJNÍKY

dutohlávka, mapovník zeměpisný, provazovka, terčovka, terčovník

ROSTLINY

ŘASY

žabí vlas

MECHOROSTY

měřík, ploník, rašeliník, dvouhrotec, bělomech sivý

KAPRAĎOROSTY

sleziník routička, sleziník červený, sleziník zelený, plavuň vidlačka, přeslička rolní, osladič obecný

NAHOSEMENNÉ

borovice lesní, borovice vejmutovka, jalovec, jedle bělokorá, modřín opadavý, smrk ztepilý, tis červený

KRYTOSEMENNÉ – DVOUDĚLOŽNÉ BYLINY

bedrník obecný, blatouch bahenní, bolševník obecný, bršlice kozí noha, brukev řepka olejka, brusnice borůvka, brusnice brusinka, černohlávek obecný, česnáček lékařský, devětsil bílý, devětsil lékařský, divizna malokvětá, dymnivka, heřmánek terčovitý, hlaváček jarní, hluchavka bílá, hluchavka nachová, hluchavka skvrnitá, hořčice polní, hrachor lecha (jarní), chmel otáčivý, jahodník obecný, jaterník podléška, jetel luční, jetel plazivý, jitrocel kopinatý, jitrocel prostřední, jmelí, kokoška pastuší tobolka, koniklec luční, kopřiva dvoudomá, kostival lékařský, kukuřice setá, kyčelnice cibulkonosná, kyčelnice devítilistá, lilek brambor, lopuch plstnatý, mrkev obecná, netřesk výběžkatý, netýkavka malokvětá, netýkavka nedůtklivá, orsej jarní, pampeliška lékařská, peníze rolní, pelyněk černobýl, plicník lékařský, pomněnka lesní, prvosenka jarní, pryskyřník prudký, pryskyřník plazivý, pupava bezlodyžná, rozrazil rezevitek, ředkev ohnice, sasanka hajní, sasanka pryskyřníkovitá, svízel přítula, šalvěj luční, šťavel kyselý, třezalka tečkovaná, violka vonná, vlašovičnick větší, vratič obecný, zběhovec plazivý

KRYTOSEMENNÉ – JEDNODĚLOŽNÉ BYLINY

bika, bledule jarní, ječmen setý, konvalinka vonná, kosatec žlutý, kosatec sibiřský, křivatec, lipnice roční, ocún jesenní, okřehek, orobinec úzkolistý, ostřice, oves setý, pšenice obecná, rákos obecný, rdest vzplývavý, sítnina rozkladitá, sněženka podsněžník, srha říznačka, suchopýr, vodní mor kanadský

KRYTOSEMENNÉ – DŘEVINY

bez černý, bez hroznatý, bříza bělokorá, buk lesní, dub zimní, dub letní, dub červený, habr obecný, hloh obecný, javor klen, javor mléč, javor babyka, jírovec maďal, lípa srdčitá, líska obecná, olše lepkavá, ostružiník, platan, ptačí zob, růže šípková, slivoň třešeň, šefík obecný, topol černý, topol osika, topol bílý, trnovník akát, vrba

JEDNOBUNĚČNÉ ORGANIZMY

krásnoočko, měňavka, treпка

ŽIVOČICHOVÉ

HOUBY

houba rybniční

ŽAHAVCI

nezmar

PLOŠTĚNCI

ploštěnka

KROUŽKOVCI

chobotnatka rybí, nitěnka obecná, pijavka koňská, žížala

MĚKKÝŠI

bahenka živorodá, hlemýžď zahradní, okružák, páskovka, plovatka bahenní, plovatka nadmutá, plzák, slimák, suchomilka obecná, škeble, velevrub

ČLENOVCI

Pavoukovci

běžník, klíště, křížák, pokoutník, sekáč, slíďák, štírek, třesavka

Stonožky

stonožka, zemivka

Mnohonožky

mnohonožka, svinule, plochule

Korýši

beruška vodní, buchanka, kapřivec, perloočka, svinka, stínka

Hmyz

Šupinušky

rybenka domácí

Hmyz s proměnou nedokonalou

Jepice

jepice (včetně jejich larev)

Vážky

motýlice, šídlo, vážka ploská (včetně jejich larev)

Škvoři
škvor

Švábi
šváb obecný

Rovnokřídlí
cvrček, kobylka, saranče

Vši
veš

Ploštice
bruslačka, klešťanka, kněžice, ruměnice pospolná, splešťule blátivá, vodoměrka, zákeřnice, znakoplavka

Kudlanky
kudlanka nábožná

Hmyz s proměnou dokonalou

Síťokřídlí
mravkolev (i larva), zlatoočka

Blanokřídlí
čmelák, lumek, mravenec, pilořitka veliká (velká), sršeň obecná, včela medonosná, vos

Brouci
hrobařík obecný, hrobařík černý, chrobák, chroust obecný, chroustek letní, kovařík, mandelinka bramborová, mandelinka topolová, páteříček, potápník, střevlík, světluška, svižník, vodomil černý, zlatohlávek

Dvoukřídlí
bzikavka, komár, masařka obecná, moucha domácí, ovád, pakomár (i larva), pestřenka

Blechy
blecha

Motýli
babočka paví oko, babočka kopřivová, babočka osiková, bělásek zelný, bělásek ovocný, lišaj paví oko, lišaj pryšcový, okáč, otakárek fenyklový, otakárek ovocný, perleťovec, přástevník medvědí

OBRATLOVCI

Ryby

cejn, kapr obecný, karas, koljuška tříostná, lín obecný, okoun říční, parma, plotice obecná, pstruh duhový, pstruh obecný, sumec velký, štika obecná

Obojživelníci

blatnice skvrnitá, čolek horský, čolek obecný, čolek velký, kuňka, mlok skvrnitý, ropucha obecná, ropucha zelená, rosnička zelená, skokan (skupina hnědých skokanů), skokan (skupina zelených skokanů)

Plazi

zmije obecná, ještěrka zelená, ještěrka obecná, ještěrka živorodá, slepýš křehký, užovka hladká, užovka obojková

Ptáci

Potápky

potápka malá, potápka roháč

Veslonozí

kormorán velký

Brodiví

bukač velký, čáp bílý, čáp černý, kvakoš noční, volavka popelavá

Vrubozobí

čírka obecná, husa, kachna divoká, labuť, lžičák pestrý, polák chocholačka, polák velký

Dravci

jestřáb lesní, káně lesní, krahujec obecný, moták, ostříž lesní, poštolka obecná, sokol stěhovavý, včelojed lesní

Hrabaví

bažant obecný, koroptev polní, křepelka polní, tetřev hlušec, tetřívka obecná

Krátkokřídlí

chrástal, lyska černá, slípka zelenonohá

Dlouhokřídlí

čejka chocholatá, racek, rybák, sluka lesní

Měkkozobí

holub hřivnáč, holub doupňák, hrdlička divoká, hrdlička zahradní

Kukačky

kukačka obecná

Sovy

kalous ušatý, puštík obecný, sova pálená, sýček obecný, výr velký

Srostloprstí

ledňáček říční

Šplhavci

datel černý, strakapoud, žluna

Pěvci

brhlík lesní, břehule říční, červenka obecná, dlask tlustozobý, drozd kvíčala, drozd zpěvný, havran polní, chocholouš obecný, jiříčka obecná, konipas bílý, konipas horský, kos černý, křivka obecná, pěnkava obecná, rákosník, rehek domácí, rehek zahradní, sojka obecná, stehlík obecný, straka obecná, strnad obecný, sýkora babka, sýkora koňadra, sýkora modřinka, špaček obecný, tuhýk, vlaštovka obecná, vrabec domácí, vrabec polní, vrána obecná, zvonek zelený

Savci

Hmyzožravci

ježek, krtek obecný, rejsec, rejsek obecný

Zajíci

králík divoký, zajíc polní

Hlodavci

hraboš polní, hryzec vodní, křeček polní, myš domácí, myšice, norník rudý, ondatra pižmová, potkan, sysel obecný

Šelmy

jezevec lesní, kuna lesní, kuna skalní, (lasice) hranostaj, (lasice) kolčava, liška obecná, tchoř tmavý, vydra říční

Sudokopytníci

daněk evropský (parohy), jelen lesní (parohy), prase divoké (stopy i typické části těla), srnec obecný (parohy)

BIOLOGICKÁ OLYMPIÁDA

50. ročník

Školní rok 2015–2016

Seznam organizmů

Školní kolo, kategorie C a D

Autoři: Romana Anděrová

Albert Damaška

Petr Šíma

Vydala Česká zemědělská univerzita v Praze

© Praha 2015